

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17Co/117/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8112241501
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8112241501.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova č. 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova č. 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanej Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 17C/428/2012-43 zo dňa 05.11.2014 jednohlasne, takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok súdu prvého stupňa okrem výroku o vylúčení veci na samostatné konanie a v rozsahu zrušenia v r a c i a vec na ďalšie konanie a rozhodnutie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu v celom rozsahu zamietol. Druhým výrokom vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Tretím výrokom vylúčil na samostatné konanie vec pôvodne vedenú na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 4 C 435/2012.

Rozhodnutie právne odôvodnil podľa § 4 ods. 1 písm. a) bod 1., § 9 ods. 1, § 9 ods. 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 2 a 3, § 19 ods. 1, § 19 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, § 41 ods. 1 až 3, § 44 ods. 1 až 9 Exekučného poriadku.

Vychádzal zo zistenia, že v predmetných spojených veciach (veci pôvodne vedené na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 4C/435/2012, 4C/436/2012, 4C/433/2012, 4C/431/2012, 4C/428/2012, 4C/437/2012, 4C/434/2012, 4C/432/2012, 4C/430/2012, 4C/429/2012, 4C/427/2012) si žalobca uplatňuje nárok na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, a to z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, ktorý po podaní návrhu na zmenu súdneho exekútora ostal nečinný.

V odôvodnení rozhodnutia následne uviedol, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že v prejednávanej veci ako aj v spojených veciach si žalobca uplatňuje nárok na náhradu majetkových škôd a nemajetkovej ujmy, a to z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, ktorý nerozhodol o žiadostiach na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej lehote vrátane skutočnosti, že exekučný súd preskúmal žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul, v danom prípade rozsudky rozhodcovského súdu spôsobom odporujúcim zákonu.

Lehotu 15 dní na preskúmanie žiadosti o udelenie poverenia exekútora uvedenú v § 44 ods. 2 Exekučného poriadku považuje za mimoriadne krátku na to, aby mohol exekučný súd náležite preskúmať predložený rozhodcovský rozsudok, ako aj žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Mal za preukázané, že bol opodstatnený a zákonom podložený postup exekučného súdu, ktorý po podaní žiadostí súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v predmetných exekučných konaniach skúmal, či bola platne uzatvorená rozhodcovská zmluva.

Proti rozsudku s výnimkou výroku, ktorým bola vec pôvodne vedená na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 4C/435/2012 vylúčená na samostatné konanie, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca.

Namietal, že postupom súdu prvého stupňa sa účastníkovi konania odňala možnosť konať pred súdom, súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav a neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné pre zistenie rozhodujúcich skutočností. Napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Súd prvého stupňa rozhodol vo veci na základe „inšpirácie“ novou právnou úpravou obsiahnutou v ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. Nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd prvého stupňa založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústreďeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnom súdnom rozhodnutí. Súd prvého stupňa bol jednoznačne viazaný ust. § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom prijatím zákona č. 412/2012 z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z. Svojím rozhodnutím súd prvého stupňa de iure a de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity. Súd prvého stupňa nevyjasnil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Zákonodarcu vytvoril legitímnu sféru tolerancie právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Exekučný súd rozhodoval o udelení poverenia na vykonanie exekúcie, s čím nemal nič spoločné rozhodcovský súd. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len exekučného súdu. Súdu neprísluší polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno zakladať meritórne rozhodnutie. Svojimi úvahami súd neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá je základom štandardu ochrany základných práv v Európe. Nie je zrejmé, aký môže mať dopad na výsledok konania skutočnosť, že súd vyjadril svoje presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom. Ide o prejav nesústreďenej činnosti súdu, kedy súd vyhodnocoval aj také skutočnosti, ktoré s predmetom nesúvisia.

Žalobca v odvolaní ďalej namietal, že ako dôkaz vzniku škody predložil znalecký posudok č. 1/2014, ktorý vypracoval Znalecký ústav Ekonomickej univerzity v Bratislave. Uvedeným posudkom je jednoznačne preukázané, že nesprávny úradný postup mal na žalobcu negatívny dopad a objektívne spôsobil zníženie jeho majetku. Súd nevykonal dostatočné dokazovanie oboznámením sa s predloženým znaleckým posudkom, z ktorého jednoznačne vyplýva, ktoré konkrétne náklady boli žalobcom vynaložené v súvislosti so správou a vedením pohľadávky. Pokiaľ ide o to, že žalobca predložil znalecký posudok až po roku a pol od podania žaloby na súde, žalobca dáva do pozornosti samotný znalecký posudok, z ktorého vyplýva, že žalobca zadal vypracovanie znaleckého posudku dňa 1. marca 2013. Vypracovanie znaleckého posudku je tak dôkladné a zložitá, a to aj s ohľadom na množstvo spracovaných podkladov a jeho vypracovanie trvalo viac ako rok. V konaní boli preukázané všetky zákonné podmienky pre vznik nároku na náhradu škody. V konaní bolo potrebné rozhodnúť v súlade so žalobným petitom, prinajmenšom navrhovaným medzitýmym rozsudkom.

Ak bol súdu doručený v čase predchádzajúcom nariadenému súdnemu pojednávaniu návrh žalobcu na prerušenie konania z dôvodu, že prebieha konanie o prejudiciálnej otázke, bol súd povinný pred samotným rozhodnutím vo veci samej o tomto návrhu žalobcu osobitne rozhodnúť.

Na základe uvedeného žalobca žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrila.

Odvolací súd preskúmal rozsudok v napadnutých výrokoch spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa zásad upravených v ust. § 212 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a zistil, že rozsudok je zmätočný a nepreskúmateľný.

Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Práve zo skutočnosti, že súdny proces musí byť „spravodlivý“, vyplýva povinnosť súdu dostatočne odôvodniť súdne rozhodnutie. Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Ak je toto konanie v rozpore s procesnými zásadami, porušuje ústavnoprávne princípy (napr. II. ÚS 85/06).

Podľa § 157 ods. 2 O. s. p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa citovaného zákonného ustanovenia rozhodnutie súdu musí obsahovať úplne a výstižné odôvodnenie. V súlade s ním musí súd podať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozsudku. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa musí vyporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Právne závery súdu môžu byť dostatočne preskúmateľné len vtedy, ak súd po správnom skutkovom vymedzení predmetu konania podá zrozumiteľný a jasný výklad, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal, ako ich interpretoval a prečo pod tieto ustanovenia podriadil zistený skutkový stav.

Podľa § 153 ods. 2 O.s.p., súd môže prekročiť návrhy účastníkov a prisúdiť viac, než čoho sa domáhajú, iba vtedy, ak sa konanie mohlo začať aj bez návrhu, alebo ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkmi.

Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca sa žalobou v predmetných spojených veciach domáhal náhrady škody a náhrady nemajetkovej ujmy v dôsledku nesprávneho úradného postupu exekučného súdu - Okresného súdu Vranov nad Topľou, ktorý mal spočívať v tom, že nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonnej 30 - dňovej lehote.

V napadnutom rozhodnutí súd prvého stupňa konštatoval, že žalobca v predmetnom konaní uplatňuje nárok na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, ktorý nerozhodol o žiadostiach o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej 15 - dňovej lehote, pričom z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že vzhľadom na takto vymedzený predmet konania, súd podľa príslušných zákonných ustanovení posudzoval dôvodnosť nároku na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy uplatnenej z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, spočívajúceho v nedodržaní zákonnej 15 - dňovej lehoty pri rozhodovaní o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia.

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že skutkové zistenia ako aj právne posúdenie súdu prvého stupňa absolútne nereflektujú na tvrdenia žalobcu obsiahnuté v žalobnom návrhu. Súd nemôže prekročiť návrh účastníka a rozhodnúť o inom plnení, než priznania ktorého sa účastník žalobným návrhom domáha, ale musí rešpektovať predmet konania vymedzený žalobným návrhom. Súd prvého stupňa v danej veci porušil zásadu ne ultra petitem - zásadu viazanosti súdu žalobným návrhom, keď pri rozhodovaní vychádzal zo skutkového základu, ktorý nekorešpondoval so skutkovým základom vymedzeným v žalobnom návrhu. Takýmto postupom prvostupňového súdu sa účastníkom konania odňala možnosť brániť si svoje práva pred odvolacím súdom namietajúc vecnú správnosť rozhodnutia, keďže súd prvého stupňa rozhodol o inom nároku, než o tom, ktorý bol žalobným návrhom uplatnený.

Súdne rozhodnutie musí byť logickým a právnym vyústením doterajšieho priebehu a výsledkov konania pri rešpektovaní zásad (princípov) spravodlivého súdneho konania, pri jeho vydaní musia byť zachované formálne a obsahové náležitosti s dôrazom na prvky zrozumiteľnosti, určitosti, jasnosti, a súladu jeho skutkových i právnych dôvodov vo vzťahu k výroku.

Účastník konania má právo na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa vydaním nepreskúmateľného rozhodnutia odňal účastníkom možnosť konať pred súdom.

Za tohto stavu odvolací súd rozsudok okrem výroku o vylúčení veci na samostatné konanie v zmysle ust. § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. zrušil a vec v rozsahu zrušenia vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Úlohou súdu prvého stupňa bude v ďalšom konaní jednoznačne ustáliť, čo je predmetom konania, náležite zistiť skutkový stav, vo veci opätovne rozhodnúť a svoje rozhodnutie odôvodniť v zmysle ust. § 157 ods. 2 O.s.p. tak, aby pôsobilo presvedčivo, pričom musí mať na pamäti, že žalobným návrhom je viazaný.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.